

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Nasrnatni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5, Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.—, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.— mesečno.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

MUSSOLINI O SODELOVANJU Z NEMČIJO IN ANGLIJO

Angleško-italijanski sporazum o Sredozemskem morju ojačuje
sodelovanje med Rimom in Berlinom

Berlin, 17. januarja. AA. »Völkischer Beobachter« je davi objavil izjavo, ki jo je njegovemu poročevalcu Strunku dal predsednik italijanske vlade Mussolini.

Strunk je Mussolinija vprašal, ali veruje, da bi lanko zaradi sedanjih bojev pred Madridom nastala svetovna vojna?

Mussolini je odgovoril: Angleško-italijanski sporazum o Sredozemskem morju ojačuje poptično os Rim-Berlin. Skušali so omajati ta sporazum, toda te poizkuse sem onemogočil. S tem sporazumom smo zagotovili status quo na Sredozemskem morju. Znana je vsebina mojega milanskega govora, v katerem sem razložil svoje stališče o tem. Sporazum pomeni pričetek pomirjenja po izredno napetem položaju. Zato lahko upamo v daljša leta mirne evolucije. V tem času bomo lahko mirno delali. Trditve, da angleško-italijanski sporazum pomeni neko oslabljenje odnosa med Rimom in Berlinom, niso nič drugega kakor puhli sen naših nasprotnikov. Naš italijansko-nemški blok še ni dolgotrajen, zato pa je nezlomljiv. V tem pogledu ne more biti nobene izpremembe. Nasprotno bo angleško-italijanski sporazum še ojačil politično os Rim-Berlin, ker predstavlja nadaljnji logični razvoj naših prizadevanj za utrditev evropskega miru.

V nadaljnjem je Mussolini dejal: Nima nikakih teritorialnih zahtev glede na položaj, ki je nastal v Španiji zaradi vmešavanja Sovjetske Rusije.

Nato je Strunk vprašal Mussolinija, ali bi ustanovitev sovjetske republike v Španiji ali v enem njenem delu, na primer v Kataloniji, pomenila prekršitev statusa quo. Mussolini je odgovoril: To se razume samo po sebi.

Nato je Mussolini govoril o svojih nazorih glede politične strukture Evrope. Med drugim je dejal: Ustvaril smo politično os Rim-Berlin, ki mora biti izhodna točka za ponovno ureditev Evrope. Ne verujem v Zedinjene evropske države. Ta načrt je navadna utopija, ki ni v skladu niti z zgodovino niti političnim ali geografskim položajem. Preveč smo stari, da bi se mogli na evropskem kontinentu prilagoditi taki ureditvi. Stehni evropski narod ima svoje posebno zgodovino, iz katere izhajajo posebna nacionalna obležja in nazori, posebne težnje. V Ameriki živijo mladi narodi, ki imajo mnogo zgodovinskih tradicij. Če se je Amerika mogla razvijati v širino, se je Evropa organizirala v globino, v kateri je treba iskati tudi osnovo za njeno ureditev. Če pa pomislimo, da je boljševidem edina nevarnost, ki grozi naši prosvetljenosti, našemu obstanku, pridemo vendar do neke vrste skupne evropske ideje.

V nadaljnjem razgovoru je Mussolini izrazil mnenje, da je demokracija dovršila svojo misijo na svetu za vedno in pa prenehala biti izvor korupcije. V sebi nosi bacil, ki je koristil boljševidizmu. Demokratske ureditve države predstavljajo neko skupino. Mi predstavljamo drugo skupino. Bodoči razvoj ni naklonjen kolektivni ideji množice, ki reagira temno in napol zavestno. Demokratski ustroj države je podoben pesku, dočim je naš politični ideal trdna skala, katere vrh je iz samega granita.

Nazadnje je Mussolini naprosil Strunka, naj sporoči njegov pozdrav kancelarju Adolfu Hitlerju.

Göring pri Ciano

Rim, 17. januarja. AA. Predsednik ruske vlade general Göring je snoči prisostvoval s svojo soprogo ter z grofom in groficom Ciano predstavi Gluckove opere »Alcesta«. Po predstavi je zunanji minister grof Ciano priredil v čast svojega gosta večerjo v Grand-hotelu.

V poučnih krogih zatrjujejo, da je bil dosežen popoln sporazum v vseh vprašanih, o katerih so razpravljali Göring, Mussolini in Ciano. Temu sporazumu pripisujejo veliko važnost za nadaljnji razvoj evropskega političnega položaja. Naglašajo, da pomeni obisk v Rimu ojačenje italijansko-nemškega sodelovanja, ki je prisrenejše, kakor je bilo kdajkoli prej. Pričakovanja gotovih inozemskih krogov, da se bo Italija po zaključitvi gentlemens agreementa z Anglijo oddaljila od Nemčije, so bila s tem popolnoma demantirana. Sodelovanje Nemčije z Italijo se nadaljuje.

Göring bo prišel tudi v Varšavo

Varšava, 17. januarja. AA. V drugi polovici meseca februarja bo obiskal pruski ministri ki predsednik general Göring bržkone tudi Varšavo. Ta obisk bo privatnega značaja. Göring bo bržkone sprejel povabilo poljskega poslanika v Berlinu na velik lov na volkove, ki ga bodo priredili v bjalovečkih gozdovih, Göringa bo spremljala njegova soproga. Kakor ob priliki prejšnjih lovov se bodo tudi tokrat najbrže vršili razgovori med Göringom in odgovornimi poljskimi državniki.

Drummondov odhod v London

Rim, 17. januarja. AA. Angleški poslanik v Rimu sir Eric Drummond je odpoval v London, kamor bo prišel v torek. Razširilo se je govorice, da bo poslanik poročal londonski vladi o nekih izredno važnih vprašanih, izkazalo pa se je, da je to njegovo potovanje povsem privatnega zna-

čaja. V Londonu se bo udeležil poroke svojega sorodnika, Norfolškega vojvode Sročič se je poslednjič pred svojim odhodom sestal z zunanjim ministrom Ciano. ki mu je ponovno obrazložil stališče Mussolinija glede politike pakts štutih vetesil Ta politika bi se pričela z ustavitvijo fronte Rim-London-Berlin. Francija bi se v tem primeru morala odrediti svoji zvezi z Rusijo.

Isolacija Francije

Pariz, 17. januarja. AA. »Oeuvre« piše o bivanju ministrskega predsednika generala Göringa v Rimu med drugim.

Ni izključeno, da bo Göring skušal prepricati Mussolinija, da bi morali tudi Nemčija in Anglija skleniti neke vrste gentlemens agreementa, pri katerem bi sodelovala tudi Italija in ki bi se nanašal na Španijo. Tak sporazum bi pomenil, da bi si Italija in Nemčija pogodbeno zagotovili tak zaključek španske državljanske vojne, kakršnega si resnično želita. Anglija pa naj bi nato samo pristala na večje ali manjše protikoncesije. V Španiji bi se morda uvedel nekakšen liberalni režim, toda pod vodstvom generala Franca. Končni namen takega razvoja pa bi bil, da bi se Francija izolirala. Anglija, Italija in Nemčija pa bi obenem skupno prevzele iniciativo tudi za ureditev vseh ostalih evropskih vprašanj.

Univerzitetna klinika v Madridu razstreljena

Kočljiv položaj Francovih čet v madridski vseučiliški naselbini

Madrid, 17. januarja. AA. Vojaški položaj na madridskem bojišču se je po bojih zadnjih dni ponekod izboljšal v korist vladnih čet. Polizkus upornikov, da obkrožijo prestolnico in da izolirajo vladne čete proti severozapadu, so vladne čete preprečile. Madridske ulice kažejo danes popolnoma redno lice. Čutiti je delno poslovno živahnost. 37 bioskopov in 5 gledališč zopet prireja predstave.

V pretekli noči se je na fronti pred Madridom pričelo zopet hudo obstreljevanje z obeh strani. Vse kaže, da bodo nacionalisti skušali ponovno zavzeti postojanke, ki so jih pred dnevi morali prepustiti republikancem. V prvih jutranjih urah je obstreljevanje popolnoma ponehalo.

Vladne čete so danes pognale v zrak desno krilo kompleksa zgradb vseučiliške klinike ter prodrle v njihove razvaline. Nacionalisti, ki se v ostalih še ne porušeni zgradbah branijo, so se znašli v zelo kritičnem položaju.

Madridsko vojno poročilo

Odbor za obrambo Madrida je snoči ob 21.30 izdal naslednje poročilo:

Na osrednjem bojišču v odseku Aranjuesa so uporniški topovi obstreljevali postojanke vladnih čet pri Huenta dela Reina brez posebne škode.

Na madridskem bojišču so uporniki v prvih nočnih urah izvedli močan napad malone na vsej fronti. Uporniška ofenziva je bila docela odbita.

V teku današnjega dne so vladne čete zboljšale svoje postojanke pri mostu San Fernando.

Operacije ovira slabo vreme

Barcelona, 17. januarja. AA. Tukajšnja radijska postaja je snoči ob 21.30 razglasila naslednji komunikate:

Na aragonski fronti so delovale samo izvidniške patrulje. Zaradi slabega vremena ni bilo mogoče izvesti nikakih operacij. Prav tako so ponehali boji na centralni fronti. Okrog Madrida je zavladala popolna tišina.

Po radiju je bila kategorično demantirana vest, da je v Barceloni zmanjkalo plina. Dejansko so se zmanjšale zaloge premoga, vendar se produkcija plina ni omejila in ga je še vedno dovolj za industrijo in privatnike.

Boji na severu

Bilbao, 17. januarja. AA. Odbor za obrambo Bilbao je objavil naslednji komunikate:

Naše topništvo je z uspehom bombardiralo vojaške objekte na fronti pri Vercari. Nasprotniška artilerija je brez uspeha obstreljevala naše postojanke pri San Pedru.

Bombardiranje Malage

Valencija, 17. januarja. AA. Nad Malago se je večeraj zjutraj pojavilo več nacionalističnih letal, ki so spustila na mesto večje število bomb, ki pa niso eksplodirale. Pri Esteponi so nacionalisti še nadalje napadali republikanske postojanke. Pri tem so jim pomagala letala in vojne ladje, ki

Pogoji za pogajanja

Francije z Nemčijo

Pariz, 17. januarja. AA. »Echo de Paris« je objavil izjavo bivšega mornariškega ministra Francois Pietra, ki se je precej odločno zavzel za pogajanja med Francijo in Nemčijo seveda pod pogojem, da obe stranki dejansko pokažeta resno voljo za sporazum in ureditev vseh spornih vprašanj. Pietri je naglasil, da je za enakopravno in enako omejitve oboroževanja na podlagi sporazuma, ki bi se moral doseči med Francijo in Nemčijo, ne more pa pristati na to, da bi Francija odstopila Nemčiji kakšno svojo kolonijo. Govoriti bi bilo mogoče o načinu kako bi si Nemčija olajšala dobavo sirovin iz prekomorskih dežel, obenem pa ustvarila tudi svoja trgovska oporišča. Nemci se pritožujejo zaradi svojega gospodarskega položaja, pa tudi Francoz: bi se lahko pritoževali zaradi protekcionističnih obročev, s katerimi se vedno bolj utesuje svetovno gospodarstvo in zaradi katerih je vsaka posamezna država prisiljena v gospodarskem pogledu zapreti se v svojo hišo kakor v najhujšem času srednjega veka. Pred vojno smo se lahko zbirali in vzajemno izpopolnjevali svoje gospodarsko delovanje, zakaj tega ne bi mogli storiti tudi danes?

so republikanske jarke in rove hudo obstreljevale, pa tudi republikanci so se opirali pri obrambi svojih postojank na pomoč svojega letalstva. Republikanske čete se bore na tej fronti z izrednim pogumom.

Napad na ameriški konzulat v Malagi

Gibraltar, 17. januarja. AA. Uporniška letala so močno bombardirala Malago. Zadelo so med drugimi tudi ameriški konzulat in razna poslopja. Arhiv ameriškega konzulata je na varnem. Po končanem bombardiranju so se pojavila vladna letala v bližini Estepone in vrgla na sovražne postojanke precej bomb.

Odhod ruskega konzula iz Malage

Las Palmas, 17. januarja. AA. Ruski konzul je iz Malage v spremstvu štirih uradnikov odpoval z letalom v Barcelono.

Iz nacionalističnega tabora

Salamanca, 17. januarja. AA. Po službenem poročilu vrhovne nacionalistične komande so ponehali boji na frontah 5., 6., 7. in 8. divizije. Na madridski fronti so si nacionalisti znatno zboljšali svoje postojanke. Nasprotnikom so prizadeli hude izgube. Na južnem bojišču so nacionalisti prodrli za nadaljnjih 9 kilometrov v smeri proti Malagi.

Zaradi velikega priliva beguncev iz vladnih vrst so vojaške oblasti uvedle poizvedbe, ali so do izbruha državljanske vojne pripadali tajnim družbam in ali so nastopili proti nacionalistom z orožjem prostovoljno. Begunci morajo imeti posebne legitimacije.

Letalske žrtve

Valencija, 17. januarja. AA. Po podatkih ministrstva za mornarico in letalstvo so republikanci v decembru sestrelili skupno 25 nacionalističnih letal, nacionalisti pa pet republikanskih letal.

Usoda zaplenjenih ladij

Valencija, 17. januarja. AA. Iz Malage poročajo: Kakor znano, je poveljstvo nemškega parnika izpustilo na svobodo posadko obeh zaplenjenih španskih parnikov »Aragona« in »Marte Juguera«. Poveljnik parnika »Aragona«, Vonseracio je takoj po prihodu v Malago izjavil, da se šest članov posadke ni hotelo vrniti na ozemlje republike, da pa so jih zato poslali v Tanger. »Aragona« je bil ustavljen blizu rta Savinala okrog 1000 metrov od obale Vrniti se je moral v luko nazaj in so ga odvedli v luko Villa Real, od tam pa v Cadiz. Na ladji je bil večji tovor živeža, razne rude in drugega materialja. Ves tovor so prekrkali na parnik »Blanca«. Na tem parniku so takoj na to izobesili nemško zastavo.

Novi italijanski prostovoljci

Gibraltar, 17. januarja. AA. Po neki Reuterjevi informaciji so Angleži v noči na torek opazili, da se je v Cadizu izkrcalo 4.000 Italijanov.

Minister dr. Korošec o pogajanjih z dr. Mačkom

Prvi javni shod JRZ v Ljubljani — Apel dr. Korošca na pristaše JRZ — Ljubljansko občinsko gospodarstvo

Ljubljana, 17. januarja

Danes dopoldne je bil v hotelu »Union« prvi javni shod JRZ v Ljubljani. Kinogorana, v kateri pa so ostali vsi stoli, je bila polna, precej napolnjeni so bili tudi stranski prostori in več sto ljudi je bilo na ulici pred hotelom. Povsod so bili nameščeni zvočniki. Med udeleženci shoda je bilo veliko število okoličanov, od katerih se nekateri prišli z godbami in zastavami. Zborovanje je otvoril in nekaj časa vodil ljubljanski župan dr. Adlešič, ko pa je kasneje prisel minister dr. Korošec je prevzel predsedstvo on, kot predsednik bančevskega odbora JRZ.

Zborovanje je bilo otvoreno z igranjem himne slovenskih pristašev JRZ. Nato so bile odposlane pozdravne brzojavke kraljevim namestnikom in predsedniku vtaže dr. Stojadinoviču. Prvi govornik je bil minister dr. Miha Krek, ki je govoril o notranjem in zunanje-političnem položaju. O JRZ. njenem programu in delu je govoril slovenski direktor »Samouprave«, senator Fran Smodej. Zavzemal se je za demokracijo, ki pa naj ne bo samo politična, marveč tudi gospodarska in socialna. Demokracija JRZ je prinesla resnično svobodo. Ona rešuje vse socialne, gospodarske in druge probleme po načelih krščanske etike. Z JRZ morajo sodelovati vsi, ne samo tisti, ki davke plačujejo, marveč predvsem tudi tisti, za katere se plačujejo, t. j. uradništvo. Uradništvo, ki ni z ljudstvom je protidržavno. Poprej je bilo uradništvo nasprotnik in tlačitelj ljudstva. Tak je še vedno zlasti tudi del učiteljstva. Zato ima ljudstvo pravico zahtevati, da se tako učiteljstvo odstrani.

G. Smodej je končno opozarjal one slovenske radikale, ki so vstopili v JRZ, naj se otresejo prevelikih ambicij in naj ne streme vedno za tem, da bi imeli odločilno besedo. So med njimi taki, ki iz užaljenosti zabavljajo čez voditelje in širijo nezadovoljstvo. Taki ne spadajo v JRZ. Svoj govor je zaključil z vzklikom: »Kdor ni z nami je proti nam in mi proti njemu!«

Med govorom G. Smodeja je prisel v dvorano notranji minister dr. Korošec. Bil je od vseh navzočih viharno pozdravljen. Prevzel je od dr. Adlešiča vodstvo zborovanja, nakar je g. Smodej nadaljeval svoj govor.

Tretji govornik je bil ljubljanski župan dr. Adlešič, ki je razpravljal o ljubljanskem mestnem gospodarstvu. Hvalil je delo sedanjega mestnega sveta, ki mora čistiti pravcati Avgijev hlev. Med drugim je dejal, da je Ljubljana najbolj zadolženo mesto v Jugoslaviji, tako da je vsak prebivalec že ob svojem rojstvu obremenjen s preko 2.000 Din dolga. Kam je šel ves ta denar ni nikjer videti. Prejšnji režim je gospodaril tako, da bo moralo sedaj govoriti sodišče. Kupovali so stare avtobuse in napravili milijonske dolgove, ki so jih naravnili tramvaju, tako da ima sedaj občina samo od tramvaja na leto 3 milijone izgube. Pri Pogrebem zavodu so fingirali cele pogrebe. Iz sredstev za siromake so dajali denar za politične prireditve. Mečno

Po brežiškem sestanku

Beograd, 17. januarja. p. O brežiškem sestanku med predsednikom vlade dr. Stojadinovičem in predsednikom HSS dr. Mačkom objavljajo vsi beograjski listi obširna poročila, v katerih pa se omejujejo na opis zunanjega poteka sestanka, dočim o razgovoru samem ne poročajo ničesar. Ravno tako so zelo rezervirani glede posledic sestanka. Opozarjajo na to, da je šlo šele za prvi razgovor med predstavnikoma HSS in JRZ, ki je zato imel nujno pretežno informativni značaj. Enakega mnenja so tudi beograjski politični krogi, ki pravijo, da je treba počakati na nadaljnji razvoj.obe stranki sta sedaj informirani o medsebojnih stališčih in pogledih pa bosta mogli preudariti pod kakimi pogoji bo nadaljevanje razgovorov mogoče in

koristno. Zato je treba računati, da se bo razgovori nadaljevali šele po preteku izvestnega časa.

Zagreb, 17. januarja. p. Po svojem povratku iz Brežic je dr. Maček poročal o svojem sestanku z dr. Stojadinovičem na konferenci svojih političnih zaupnikov. Navzoči so bili med drugimi dr. Scholl, dr. Šutej, prof. Jelašič itd. Udeleženci konference so bili napram novinarjem skrajno rezervirani in so odklanjali vsako izjavo. Le na vprašanje ali je v razvoju situacija kaj bistveno novega je eden od njih odgovoril, da ne. Sinoči je dr. Maček sprejel inozemske novinarje in jim dal krajsko izjavo. Jutri bo najbrž sprejel domače novinarje, danes pa je bil na svojem posestvu v Kupincu.

Nemški škofje pri papežu

Prizadevanje za spravo med katoliško cerkvijo in nemškim narodno-socialističnim režimom

Berlin, 17. januarja. AA. Berlinski škof msgr. Konrad von Preising je odpoval danes z letalom v Rim, kjer se bo sestal s kardinali Bertramom, Faulhaberjem in Schultejem ter muensterskim škofom Galemom. Katoliški krogi pripisujejo potovanju nemških katoliških dostojanstvenikov v Rim velik pomen. Nemški škofje so pred dnevi na škofovskem sestanku v Fuldi opredelili svoje stališče glede mladinske vzgoje in protifrških manifestacij; narodno socialističnih oblasti. Mislilo, da bodo nemški kardinali in škofi, ki se pravkar mudijo v Rimu, pojasnili kardinalu Pacelliju in po vsej priliki tudi papežu težave nemškega katolicizma. Med najvažnejša vprašanja spada razkristjanjenje mladine v narodno socialističnih organizacijah.

Rim, 17. januarja. AA. Papež je danes sprejel odposlanstvo nemškega katoliškega episkopata pod vodstvom vrnislavskega kardinala Bertrama, monakoveškega kardinala Faulhaberja in kölnskega kardinala Schulteja. Po avdienci so imeli nemški cerkveni dostojanstveniki daljši razgovor z državnim tajnikom kardinalom Pacellijem. Avdienci pripisujejo vatikanski krogi velik pomen. Baje je bila v zvezi z nedavnim pastirskim pismom nemških škofov, v katerem so verneke pozvali k borbi proti boljševidizmu in poudarili, da žele kljub neoprvanjenim pritožbam, ki jih še nadalje vračajo, sodelovati z narodno socialističnim režimom v borbi proti prevratniškim težnam.

Kupujte domače blago!

Kronika od sobote do ponedeljka

Ljubljana, 17. januarja. Sneg ki se ga je preučeval naj nalezljivo v mestu za par prstov na deželo, je dal današnji dežnji, po dolgem času spet enkrat vsaj rahel značaj zimskega vikenda. Večraj popolne so vrelc cele množice smučarjev z očmi na ravnih proti kolovozu, da se naučijo bele opojnosti po smučaših na Gorejskem, koder je padlo na staro podlago prav toliko snega, da so se za zimski sport navdušeni mladinci odprle vsaj grove skromne perspektive. Tudi davni so gorenjski vsaki mimo drugih potnikov in izletnikov opazili kakšnih 300 smučarjev s seboj in bil je toksen navaj, da so morali povesti garniture. Kakor je že sicer ob nedeljah jutraj navada, vsaki proti Ljubljani tudi danes niso trpeli čiti kdo ve kakšne gneče niti zamud, med potniki pa je bilo vendarle videti nekaj tantov in mož s slovenskimi trobojnici v gumbicah in drugih razvednežev. V celam pa tudi ti izredni gostje niso mogli spremiti puščavnega nedeljskega lica Ljubljane, ki se je vnovič razgibala šele v večernih urah, ko so se pričeli vračati smučarji z Gorejskega. Malo pred njihovim povratkom je pričel vnovič, tokrat malo resneje, padati sneg.

Ljubljancani so bili dopoldne nekoliko zaspani in ulice so bile dokaj bolj prazne kakor običajno ob nedeljah. Tem bolj presenetljivo pa so se oglasili proti desetih po glavnih cestah bobni in trompete koračnic. Vse se je sprasovalo, kaj je to šlo je za zborovanje JRZ v Unioni, za katero je stranka organizirala iz ljubljanske okolice pohod v Ljubljano z godbami na čelu. Res je prišlo od zunaj okrog 1000 ljudi, ki so počajali živahnost na ulicah v okolici Umona. Ker pa gre v unionsko dvorano, ki je kakor znano pretvorjena v kino, le zelo omejeno število obiskovalcev in je zunaj vladalo precej neprijetno hladno vreme so se vrste koračnic zunanji posetnikov in nekaterih v Ljubljani organiziranih pristave JRZ kmalu porazgubilo.

Prihod dr. Zenkla v Ljubljano

Z brzovlakom ob 16.56 je prispel v Ljubljano sloveči češki socijalni organizator in praški komunalni politik g. dr. Petr Zenkl. Na postaji so ga pričakovali številni prijatelji jugoslovno-čeških vzajemnosti. Med drugimi smo opazili bivšega praškega poslanika, ministra dr. Kramerja Ljubljanskega župana dr. Adlešiča konzula češkoslovske republike Minovskega podstarosta Sokola Jugoslavije Gangla, predsednika izvršilnega odbora JČ lige dravske banovine in ljubljanske lige dr. Stareta narodnega poslanca dr. Fuxa in številne predstavitelje naših kulturnih in socialnih korporacij in društva. Odbor ljubljanske JČ lige in njene akademske sekcije je bil navzoč skoraj korporativno, prav tako odbor Češke obce s predsednikom Rysko na čelu. Dr. Zenkl se je z vsemi pozdravil in se nato odpeljal v hotel.

Ob 19. uri so se v Unioni sestali z dr. Zenklom odborniki ljubljanske lige in pretresali nekatera konkretna vprašanja, tičočna se poglabitve vzajemnostnega dela v duhu liginega programa in posebej se glede tesnejših vezi s praško osrednjo ligo, ki jo vodi dr. Zenkl. Po tej delovni konferenci je bila skupna večerja. V ponedeljek dopoldne bo odlični praški gost oficijelno obiskal predstavitelje oblasti, ob pol sedmih zvečer pa je v Unioni predavanje s filmom. Dvorana je bila že večeraj popolnoma oddana občinstvu, ki je vstopnice kar razgrabilo G. M. Zenkl bo za časa bivanja v Ljubljani gost župana dr. Adlešiča.

Banovinski zdravniki za izboljšanje položaja

V hotelu Struktiju so se popoldne zbrali banovinski zdravniki ki imajo svojo posebno stanovsko organizacijo, odkar je državna uprava urejena po banovinah. Zborovanje, ki se ga je udeležilo lepo število članov je vodil predsednik dr. Bohinc iz Cerklja ki je podal obširno poročilo o dolgotrajni borbi banovinskih zdravnikov za izboljšanje njihovega socialnega položaja. Banovinski zdravniki, ki delajo po zdravstvenih občinah in ki zlasti v siromašnejših krajih na deželi skorajda ne morejo računati na dohodke iz zasebne prakse, so bili doslej nemeščeni kot uradniki brez polnočajnih doklad. Pet let so si zamenj prazdevali, da bi na odločujočih mestih izposlovali odpravo te krivične uredbe. Končno so jim na banski upravi zagotovili, da pride v prihodnji letni proračun postavka, ki bo zalamčila redno izplačevanje položajnih doklad Banovinskim zdravnikom preostane zdaj predvsem naloga, da si pribore

boljših ugodnosti še, kar se tiče pokojnin. Iz tajniškega poročila povzemamo, da je po naših zdravstvenih občinah nekaj nad 110 banovinskih zdravnikov in 90 izmed njih jih je organiziranih.

V podrobni razpravi so se zborovalci odločno izrazili proti zamisli zdravstvenih zašug na deželi, kakršne po nekaterih južnih pokrajinah že obstojejo in kakršne nameravajo uvesti tudi pri nas. Te zašuge omogočajo slehernemu občanu odnosno državljanu brezplačno zdravljenje pri zdravniku in v bolnišnici ter brezplačno dobavo zdravil iz zadružnih lekarn. Zborovalci so izrazili mnenje da bi takšna ustanova pri nas ne bila potrebna, ker imamo že dobro organizirane zdravstvene občine z banovinskimi zdravniki. Živahna razprava se je razgibala spričo dejstva da je bil načelnik oddelka za socialno politiko in narodno zdravje pri banski upravi dr. Mayer nedavno prečistočno upokojen. Občni zbor je naložil izvršni upravi naj na pristojnem mestu predloži posebno spomenico o tem ukrepu in naj hkratu opozori nadrejene instance na posledice za organizacijo naše socialno-zdravstvene službe ki bi jih utegnili roditi izvedba namere da se na tako važno in odgovorno mesto kakor je mesto načelnika socialno-političnega oddelka postavi jurist Načelniku dr. Mayerju je občni zbor izrekel iskreno zahvalo za njegovo skrbno delo v pomembnih zdravstvenih organizacijah pri nas. Na koncu so nekateri govorniki še naglasili potrebo, da se higienska služba na deželi reorganizira v tem smislu da Higijenski zavod ne bi prevzemal naloge ki so omejene banovinskimi zdravnikom in po načelu naj bodo banovinski zdravniki predvsem zdravniki in šele potem hišniki.

Predavanje o kužnih boleznih

Sinoči je imela »Soča« predavateljski večer v restavracijskih prostorih »Zvezde«. Sestanek je vodil g. dr. Ražem, ki se je pred pričetkom predavanja spomnil obletnice smrti zaslužnega voditelja tržaskih Slovencev dr. Otokarja Rybčiča, ki je pred desetimi leti 12. januarja preminul v Beogradu. Orisal je na kratko pomen tega moža ki mu ni bilo do strank, ker je poznal le narodove interese.

Na poziv dr. Ražma so številni poslušalci pozdravili spomin svojega pokojnega voditelja s trikratnim »Slava«.

Zatem je g. dr. Franta Mis, zelo priljubljeni in iskani predavatelj, predaval o izbranih poglavjih iz epidemiologije. Zlasti je predavatelj poudarjal važnost socialne medicine za blagor našega naroda in važnost poznavanja vsaj najhujših boleznih, ki morijo naš narod. To potrebo je utemeljeval z dejstvom, da vsako leto umre v naši državi nad 40.000 ljudi za tuberkulozo, da je še vedno visoko število spolnih boleznih, malarije, tifusa in griže in da se še vedno pojavljajo primeri pegavca.

Predavatelj je govoril najprej o zgodovini epidemiologije. Obširno je obrazložil vohodišče okužbe skozi telo, kožo in spolovila in je s tem v zvezi podal tudi zelo dragocene zdravniške nauke o načinu obrambe pred okužbo. Precej v podrobnosti je opisal tudi način prenašanja okužbe po mršcu, zraku, vodi, mleku, mesu in mesnih izdelkih, zelenjavi, sadju in predmetih za dnevno uporabo. Nadalje je orisal način obrambe proti nalezljivim boleznim. V zadnjem poglavju je razložil še pojme kontumacije, izolacije, desinfekcije in drugih praktičnih desinfekcijских sredstev, ki se uporabljajo v praktičnem življenju.

Poslušalci so predavatelja nagradili s toplim aplavzom.

Kupujte domače blago!

Slovanski večer

je lepo uspel

V soboto zvečer se je vršil v okusno okrašenih prostorih sokolskega Tabora tradicionalni Slovanski večer jugoslavnega akad. društva »Jadrana«. Tudi letos je ta elitna družabna prireditelja ljubljanske zimske sezone dobila svoj poseben sijaj s tem, da ji je bil zašč. tak sam kralj. Obisk je bil izreden: poleg našega mladega akademskega sveta je bila zbrana v dvorani najodličnejša ljubljanska nacionalna družba in zastopane so bile tudi državne, akademske in avtonomne oblasti. Na sloven način, ob zvokih godbe in spremljan od občnikov Jadrana je kmalu po 9. uri vkorakal v dvorano zastopnik Nj. Vel. kralja, komandant divizije, general g. Tonič. Pozdravil ga je predsednik Jadranskega prireditvenega odbeka jur. Berger, ki je izrekel zahvalo nacionalne mladine najišjemu protektorju ter je zaklical Nj. Vel. kralju Petru II. trikratni »živjote«, kateremu e je ob svitanju naše državne himne navdušeno pridružil vsa dvorana.

Nato je predsednik Jadrana jur. Božo Dmroviček spregel oril nekaj lepih pozdravnih in programskih besed. Evociral je pri tem spomin velikega vzornika nacionalne omladine, kraje Ureditelja to se poklonil njegovemu imenu obljubljenemu sinu in nasledniku brezpogojno zve tobo in vdanost mladega jugoslovenskega rodu. Predsednikov govor je bil na dušeno pozdravljen in ponovilo se so priredne ovacije mlademu kralju.

Sledil je umetniški del večera, ki je nudil mnogo užitka. V opernem pevcu baritonu g. Kolaciu, ki je zapel dve Gotovčevi pesmi, je publika burno pozdravila noz blasteč pojav na našem pevskem polju, mladi konservatorist g. Uroš Prevorsek je zasviral z virtuosno prednašano Wienavskega »A la Zingara« in z efektinim »Spankim plesom« latne kompozicije, operna pevka gđna Ojčkopova je žala iskreno priznanje s kramno zapeto arijo iz Piko-e dame in Rahmaninovo romanco. Soliste sta odlično spremljala gg. profesorja Lipovšek in Gallatia.

Umetniškemu programu je sledil družabni večer. Ob zvokih odličnega akademskega Ronny-orkestra ga je otvoril s kraljevskim kotom zastopnik Nj. Veličanstva general g. Tonič z go po ministru Kramerjevo, pridružil se je zastopnik ministra vojske in mornarice brigadni general g. Dokič z gospo Oigo Pucovo in po dvorani se je razprostrla dolga veriga odličnih parov. Kmalu se je ples razgibal in velika dvorana je postala za mladi svet pretezna. V postranskih prostorih pa se je naselil starejši svet in so starešine, očetje in mamke obujali spomine na nekdanje mlade dni. A oči so vedno uhajale tja na plesišče — ni bilo luksusa, ali toliko okusa in šika, predvsem pa toliko mlade lepote in ljubkosti, da bi se bili tudi najstarejši dignitarji radi zavrteli v veselem rajanju. »Jadrane sme biti na svojo letošnjo prireditve ponosen in njegov Slovanski večer je znova potrdil sloves svoje sedaj že 16letne tradicije.

Velik obisk obrtniškega plesa

Sijajno se je obnesla tudi sobotna družabna prireditev našega obrtnišva v dvorani Kazine, kjer se je vršil Obrtniški ples. Predsednik Obrtniškega društva g. Ivan Rebek je mogel pozdraviti na tej reprezentativni prireditvi množestevilne stanovske tovarise in njihove rodbine ter odlične goste. Prireditve so se udeležili poleg najuglednejših ljubljanskih obrtnikov tudi zastopniki javnega življenja med njimi minister senator dr. Kramer, narodni poslanci minister Mohorič, Rajko Turk in dr. Fux, predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin s tajnikom dr. Plesom, lviski kan dr. Puc, bivši podban dr. Pirkmačar, zastopnik mestne občine g. Zupan itd. Obisk je bil ogromen in v okusno dekorirani veliki dvorani ter vseh postranskih prostorih se je razvila živahna in prisrčna zabava. Mladi svet je napolnil plesišče in rajal do poznega jutra. Prireditelji večera, ki so požrtvovalno pripravili vse, da je

Danes premiera v ELITNEM KINU MATICI!
PRETRESLJIVA ZGODBA MLADEGA HEROJA V FILMU
VALOVI LJUBEZNI
Marianne Hoppe — Mathias Wieman Po noveli T. Storma »Schimmelreiter«

Gostovanje glasbene šole iz Kranja

Popoldne je Ljubljano obiskala mladina glasbene šole iz Kranja pod vodstvom ravnateljice g. Albina Fakina in njegove gospe. Prišla je da nam pokaže aspekte dobre glasbene glasbene vgoje. Dvorana uove be žigrajse šolske palače, ki je naokrat zasijala zaradi svoje akustičnosti, sicer ni pri vabla toliko poslušalec. Kakor jih je bila obisk zaslišati, vendar pa je bila še dosti dobro zaslišani — kar e glavno — vi so bili s koncertom močno zadovoljni.

Velika e razlika med Trbovelskim slavčkom in mladino iz Kranja. Prvi nas ganajo s svojo pesmijo iz krajev, kjer se sonce ne smehlja, fantje in dekleta iz Kranja pa so smehli zdravih, vedrih lic in že po sami zu nanosti pričujejo, da so iz cvetočega gorenjskega mesta. Pa tudi njihova himna ne skriva ponosa, marveč odkrito pomenja, da mladi pevci smo iz Kranja. »Sicer pa je g. ravnatelj Fakin tako poskrbel, da nismo šli samo petja marveč vse discipline, ki se goje na Glasbeni šoli v Kranju. Orkester, ki šteje 15 mladih moči, je izvršno zagral Haydnovo malo simfonijo, kakor je ustvaril na boljši razpoloženje in si pridobil respekt. Se posebno so nato užgal Siberijev moderan ples, ki jih je bilo treba povajati. Mladinski pevski zbor, ki ni številen po glavcih, pač pa krepak po izbranih glasovih, ee je

postavil z Adamičevimi Pastiro, z Bravničarjevima dvema o polčkih in še zlasti e Parmovo koračnico »Zimsko«, ki jo je moral ponoviti. Mnogo obetajoč talent vzgaja g. Fakin v 16letnem d'jaku Kumru, ki je fino občuteno zagral Beethovenovo Largo in Rondo. Mladi virtuoz, ki je žel toplo priznanje, je nato še odlično vodil kvartet, v katerem ima tri dobre, enako nadarjene mlade tovarise: Dolarja, Savnika in Debeveca. Zagrali so nam ljudna.

V drugem delu se nam je predstavil ljubek zbor harmonikarjev. Fantje in dekleta v lepih belih oblekah, v rokah pa klavirske harmonike, da se je kar zabliskalo z odra. In potem šele, ko so jo vtrzeli po svoji Najbolj so se z narodnimi pesmimi pokazali posamezni, potem so zagrali skupno. Razume se, da je bilo občinstvo mahoma navdušeno. Še prav posebej lavorice pa si je pridobil mali Zeharjas, prvi, pozumni gorenjski fantič, ki je kakor vsak odrasel moister odigral učinkoviti Fakinov valček in koračnico. Ob spremljavi šestih malih harmonikarjev je mladinski zbor zapel tri narodne (Solce čez hribele gre, Zaspal Janko, Bog je ustvaril zemljo). Za zaključek pa je pevski zbor še sam pokazal svojo moč in izvežbanost v dveh Adamičevih (Nmar čez izoro, Tri pure), in Aljaževem Triglavu in v Vrhovskega Pod Kopinom. Zlasti poslednja v ritmu koja e srečno kronala gostovanje simpatične mlad ne iz Kranja, kjer je bila potrebna klavirska spremljavanja, jo je z vedno potrebno skrbno oskrbela ga Fakinova. Kranjska Glasbena šola si je vsekakor uspešno utrla pot v Ljubljano.

Velik shod jeseniškega delavstva

Ves srez je solidaren z delavstvom

Jesenice, 17. januarja. Dopoldne je bilo v vseh prostorih Delavskega doma na Jesenicah zborovanje vsega delavstva KID, ki je bilo po udeležbi morda eno izmed največjih kar jih je bilo kdaj na Jesenicah. Razen delavstva so prišli na shod delavske žene in otroci obrtniki in trgovci od blizu in daleč. Vsi prostori občinske Delavskega doma so bili nabito polni, tako da je moralo več sto ljudi čakati zunaj na potek zborovanja. Okoli Delavskega doma je bilo zbranih mnogo stotin koles, s katerimi so prispeli delavci na shod iz raznih bližnjih krajev.

Na shodu so predstavniki vseh delavskih strokovnih organizacij poročali o pogajanjih z zastopniki KID in o sestavi nove delavske kolektivne pogodbe, ki jo je predlagalo podjetje. Govorile so tudi delavske

žene in izpodbujale navzočce delavce k vzajemnosti in disciplini, češ, da naj vztrajajo pri svojih zahtevah do konca. Dalje so povzeli besedo občinska odbornika dr. Ivo Štampihar in dr. Aleš Stanovnik, jeseniški podžupan in banovinski svetnik Peter Arnest, zastopniki trgovcev in obrtnikov in gospodarskih organizacij, ki so obljubljali vso pomoč delavstvu in ga pozivali, naj vztraja do konca.

Zastopniki delavstva so naglašali, naj bi se pogajanja vršila na Jesenicah, ne pa v Ljubljani. Shod je delno potekel precej burno, vendar pa dostojno v znaku popolne solidarnosti delavstva za obrambo skupnih interesov in vsega sreza, ki je tesno povezan s položajem industrijskega delavstva in njegovo kupno močjo.

Maribor preko nedelje

Maribor, 17. januarja.

Mariborski dilčarji so si davi privoščili zimskosportnega veselja ter jo že z večerajšnjimi vlaki mahlni na razne postojanke, kjer so se hoteli oddolžiti za dosedanja slabo zimskosportno konjunkturo. Vesel živav pa je bil tudi pri Treh ribnikih, na Meljskem hribu pa tudi na Dravi nad Mariborskim otokom je bilo veliko drsalnega veselja ter zabave na širokem poledelem dravskem pasu.

V središču pažnje mariborske nacionalne javnosti pa so bile tri uspele nacionalne prireditve.

Jadranska noč

Tradicionalna vsakoletna prireditev agilne Jadranske straže v Mariboru, ki je znana pod označbo Jadranska noč, je tudi letos uspeła. Dvorana Uniona je bila slikovito okrašena z zastavicami, nad odrom sta blesteli gesli »Čuvajmo naše morje«, in »Čuvajmo Jugoslavijo« s sliko Nj. Vel. kralja Petra II. Pestri množici so dajale poseben pečat številne narodne noše. Posebna priznanja in tradicionalne nagrade za najlepše noše so bili deležni gospodični Nebesarjeva in Mejškova in g. Ferdo Pinter. Sodelovala je tukajšnja vojaška godba. Prireditve so se udeležili tudi številni mariborski odličniki s krajevnim poveljnikom generalom Milenkovičem na čelu.

v krogu tezenskih strlecev je bilo večeraj lepo slavje pri Putku, kjer je bila slovesna izročitev odklikovanj za strelstvo zaslužnima gg. ravnatelju Špišne stavbene družbe Babiču in upravniku »Večernika« Slavku Reji.

Sokol Maribor III

Je imel danes dopoldne redni občni zbor, ki ga je vodil starosta prof. Struna, ki se je v svojih uvodnih izvajanjih spomnil prvega Sokola Nj. Vel. kralja Petra II. V izčrpnih poročilih, ki so sledila, se tudi uspešno delo društva. Posamezna poročila so podali s. Juteršnikova tajništvo, br. Mecesnel biagajništvo, br. Pajnovič načelnštvo, br. Šalda prosvetarsko, br. Zupančič gospodarstvo, br. Ribarič statističarsko. Sokol Maribor III šteje 539 pripadnikov, in sicer 227 članov, 76 članic in 236 otrok in naraščajo. Blagajna izkazuje 6000 dinarjev, vrednost inventarja 40.000 Din. Pri volitvah je bil izvoljen pretežno dosedanjí odbor s starostom prof. Struno na čelu.

Dve nesreči v tvornicah

V dveh mariborskih tekstilnih tvornicah sta se sinoči pripetili dve nesreči. 25-letni Janez Januš je pri delu prišel z desnico pod valjar, ki mu je zmečkal roko. Prav tako je 32-letnemu delavcu Konradu Tomažiču po nesreči stroj zmečkal desnico.

Zakon in rodbina v sodobni Rusiji

O tem vprašanju je predaval odlični ruski znanstvenik-kriminalist g. Maklecov, profesor na prvi fakulteti v Ljubljani, meseca novembra na ljubljanski univerzi v Mariboru in decembra v »Soči« v Ljubljani. Kratak izvleček bo gotovo zanimal bralce.

Sovjetska Rusija je že v začetni fazi svojega obstoja z novo svetovno-nazorno podlago in novo pravno osnovo, ki jo je dala zakonu in rodbini, realizirala doslej v zgodovini človeštva še ne preizkušeni in najradikalnejši socialni eksperiment, ki upravičeno vzbuja ogromno zanimanje svetovne javnosti za to eminentno socialno ustanovo, o kateri se pojavljajo trditve, da je v krizi. Zanimanje za razvoj sovjetskega eksperimenta potrjujejo temeljite specialne monografije, ki so izšle zadnja leta o tem vprašanju.

Vsa ta prizadevanja pa doslej še niso prinesla popolne sintetične slike položaja zakona in rodbine v Rusiji, čemur se ni čuditi spričo težavnosti preučevanja drobnih procesov družabnega življenja. Samo poznanje predpisov sovjetskega zakonskega in rodbinskega prava pa tudi še ne razodeva globokih notranjih sprememb v strukturi rodbine, v kateri je politična in socialna revolucija povzročila nagel in velik preokret od napol patriarhalnih oblik rodbinskega življenja k poskusu realizi-

ranja ekstremnih komunističnih načel o zakonu in rodbini.

Po nazorih, značilnih za prvo dobo boljševizma, je bila rodbina nekaj atavistični preostanek kapitalističnega ustroja, ki je v novem družabnem redu obsojen na izumiranje. Zakon je v smislu te ideologije pomenil le biološko dejstvo brez vsake religiozne in etične osnove. Vodilni sovjetski krogi izza prevrata so si bili edini v tem, da mora nadomestiti država rodbino z neko novo organizacijo kolektivističnega tipa, ena izmed prvih nalog komunističnega ustroja pa naj bi bila v nadomestitvi zasebnega, individualnega skrbstva za otroke od strani staršev z državnim skrbstvom in sicer dosledno brez izjem. Vzgoja otrok s strani države bi imela to prednost, da bi v nasprotju z rodbinsko-individualistično in sebično vzgojo vzgajala v socialnem, kolektivnem duhu.

V smislu teh načel je bila prva etapa sovjetske zakonodaje o zakonu in rodbini skrajno radikalna. Že v prvih dekretih iz l. 1917. in v prvem zakonu o bračnem in rodbinskem pravu iz l. 1918. je sovjetska vlada prav za prav po vzoru nekaterih zapadnoevropskih zakonodaj izvedla ločitev države in cerkve in je kot edinc zakonito obliko zakona priznala civilni zakon; proglasila pa je tudi enakopravnost koncev in odpravila vsako pravno razlikovanje med zakonitimi in nezakonitimi otroci.

številčno razmerje med zakoniti s cerkveno sankcijo, (ki sicer v sovj. Rusiji nima nikakega pravnega učinka) in civilnim zakonom je bilo v dobi veljavnosti tega zakona različno med kmetskim in veleznakim prebivalstvom. Večina kmetskega prebivalstva se ni hotela odreči tradicionalne cerkvene oblike zakona. V veleznatih, kjer ima komunistična stranka mnogo večji vpliv kakor na kmetih, pa je bilo n. pr. v Moskvi ob istem času sklenjenih okrog 70% civilnih zakonov.

Nadaljni važni mejniki v razvoju sovjetske zakonske in rodbinske zakonodaje je bil zakonik (kodeks) o braku, rodbini in varuštvi iz l. 1926. Ta kodeks pomeni pravi revolucionarni prelom kot poskus uredničenja najbolj ekstremnih načel komunistične doktrine. Imel pa je tudi delekosežne in nezadovoljive posledice. Uvedel in priznal je namreč poleg registriranega civilnega zakona še faktični ali dejanski zakon, t. j. neoblično življenjsko skupnost, temelječo le na skupnem življenju, skupnem gospodinjstvu, medsebojni podpori, vzgoji otrok in sličnem. V bistvu zadostuje zanj še medsebojno priznanje faktičnega zakona s strani obeh prizadetih. To razmerje, ki ga imenujejo nekateri novejši francoski pravniki »svobodno zvezo brez svojeke« (union libre sans mariage), ima svojega predhodnika v rimskem konkubnatu.

Doslej so se pravniki že veliko bavili s pravno opredelitvijo tega dejanskega zakona, toda neuspešni so bili doslej tudi

poskusi sovjetskih pravnikov, da bi ugotovili predvsem razliko med faktičnim, dejanskim zakonom in svobodnim ljubezenskim razmerjem. Popolna nedoločnost pojma legaliziranega dejanskega zakona je povzročila neverjetne zmešnjave v reševanju spornih odnosov v praksi s prave strani. Predvsem glede imovinskih pravic neporočenih zakonskih drugov, zlasti glede pravice žene in otrok do vzdrževanja, s strani moža in očeta. Ker zakon ni predpostavil dožnosti skupnega domovališča, nista bila možki in ženska, ki sta gojila enkrat ljubezensko razmerje, v stanu ugotoviti, ali še živita v dejanskem zakonu; nista pa tudi bila varna, da ne bi eden izmed njiju iz kakršnihkoli razlogov zahteval priznanje nočve že davno prekinjenega zakona. Sovjetski pravniški časopisi sami priznavajo pogoste primere, da dve ženi tožita istega moža na priznanje dejanskega zakona, ker sta pač istočasno ali zapored živeli z njim skupno. To zmešnjavo olajšuje tudi okolnost, da zakonik iz l. 1926. ni zahteval zakonske zvestobe.

Nadaljna okolnost, ki je povečala zamožnost v praksi je do skrajnosti olajšan položek za razvezo zakona, ki je možna po sporazumu obeh ali pa tudi že na zahtevo le enega izmed njih. V slednjem primeru se drugemu zakonu dostavi le prepis zapisnika o ločitvi Sklenitev novega zakona pa je možna brez obveznega čakalnega roka takoj po razvezi prejšnjega. Sovjetski statistični viri iz l. 1928. kažejo, da so se nezadovoljni zakonici močno posluževali

nove ugodnosti, ker so ločitve, zlasti v veleznatih, očitno naraščale.

Zakonik iz l. 1926. je navajal tudi nekatere zakonske zaščite, ki pa so bile: ljale le za registrirane zakone. Ti so bili: nepolnoletnost (do 18. leta starosti), umobolnost in bližnje sorodstvo. Iz teh določb izhaja po mnenju sovjetskih pravnikov, da je dovoljena bigamija ali celo poligamija. Prepovedano je le zamožnost prej obstoječega zakona pri registraciji novega. Ta zakonik tudi ne pozna kaznivega dejanja krvostrunstva, ki je uzakonjeno v zakonodajah vseh kulturnih držav. Nista torej kazniva najbližja sorodnika, n. pr. brat in sestra, če skleneta faktični zakon. V sovjetski Rusiji živeči kriminalist prof. F. Ljubljanski potrjuje, da primeri krvostrunstva res niso redki.

Zaradi takšne nejasnosti in negotovosti pravne zaščite zakona so v praktičnem življenju trpele najbolj ženske in otroci. Tudi kazenska odgovornost radi neplačevanja alimentov, določena v sovjetskem zakoniku, ni zalegla mnogo. Te kazenske sankcije so se izkazale brez prave moči, ker gre za množinski pojav zlohotnega neplačevanja. Pojavili pa so se pogosti zločini zaradi alimentov — umori, katerih glavni nagib je želja iznebiti se dolžnosti vzdrževanja ločene žene in otrok. Povečala se je tudi mladinska zločinstvenost v doslej še neznanom obsegu v nemali meri kot posledica zanemarjanosti otrok iz takih zakonov. Izkazalo se je tudi, da država ne more prevzeti nase

Sportna nedelja

Hokejsko moštvo Ilirije v Celovcu

En poraz in ena zmaga - Ilirijani so napravili zelo dober vtis

Celovec, 16. januarja. Nocoj je prišlo v Celovec hokejsko moštvo ljubljanske Ilirije, ki se je takoj po svojem prihodu ob 20. uri z avtomobili odpeljalo na drsališče, kjer je nastopilo proti prvemu moštvo renominiranega KAC. Ljubljanski igralcem se je tako mudilo, da so se morali celo preoblačiti v železniških vargonih.

KAC: Ilirija 12:1
(4:1, 4:0, 4:0)

KAC ima letos za seboj izvršne uspehe. Med drugim je igral na nizozemskem proti skoraj kompletni nizozemski reprezentanci. Prvi dan je igral neodločeno, drugi dan pa je zmagal z enim golom razlike. Na svoji nedavni turneji, ki je trajala poltrajni mesec, je celovsko moštvo naletelo na najmočnejša evropska moštva, pa kljub temu beleži score v svojo korist. Celovčani sami pravijo, da se nahajajo v tako sijajni formi, kakršne sami niso pričakovali.

Led je bil na sobotni tekmi izvrstno in tudi razsvetljava je bila dobra. Po nekaterih obojestranskih napadih je Ilirija zabila vodilni, toda žal edini gol. To je tako spodbudilo Celovčane, da so začeli igrali s tako vneto, da so zabijali gol za golom.

KAC je to pot pokazal popolnoma nov sistem kombinacijske igre v hokeju na ledu. Dokazal je, da je doba solo akcij v tem sportu že zastarela. Celovčani igrajo popolnoma kanadsko kombinacijsko igro, s podajanjem v ostrem kotu naprej. To pa je spravilo Ilirijanske obrambe, ki tega načina ni vajena, popolnoma iz koncepta. Prva napadna vrsta Ilirije je bila kompletna, dodajda je bila druga skoraj juniorska. Obramba je s prvo napadno vrsto pokazala skoraj vso tekmo enakopravno igro, kar je opazilo tudi občinstvo ter dalo izraza svojemu odobravanju. Ko pa je prišla v igro druga napadna vrsta, je bila tekma na precej nižkem nivoju.

Celovski strokovnjaki pravijo, da je bila tekma nepričakovano odprta. Živa, zelo ostra, toda vedno izredno fair. V dobro se šteje Iliriji, da je pokazala močan odpor in borbo do zadnjih minut. Obeležje vse igre je bilo v tem, da je bil tempo vse tekme izredno hiter. Vse akcije na eni in drugi strani so bile izvršene le z veliko hitrostjo.

Ilirija: KAC komb. 3:1
(1:0, 0:1, 2:0)

Celovec, 17. januarja. Danes je Ilirija nastopila proti kombinir

ranemu KAC, ki je zmagal v Ljubljani s 7:0 in z 2:1. To moštvo je bilo ojačeno z dvema igralcema iz prve garniture, vendar je Iliriji uspelo, da je porazila svojega nasprotnika.

Pri Iliriji se je poznalo, da so njeni igralci dobro znali izrabiti izkušnje večerajšnje igre in poraza. Ilirijansko moštvo je napravilo wis skoraj vigranega hokejskega moštva. Tudi publika je jasno izrazila svoje zadovoljstvo z igro ljubljancov.

Ilirija je bila od vsega početka absolutno v premoči in rezultat bi moral biti skoraj večji. Levi delci na visokem nivoju igre imajo brezdomno srednji napadalec prve ilirijanske napadalne vrste Pavletič, katerega formo označujejo več strokovnjaki v Celovcu za izredno.

Sobotni igri je prisostvovalo 600, nedeljski pa okoli 350 gledalcev. Poudarjati je treba še to, da na obeh tekmah ni bilo niti na eni niti na drugi strani nobenih poškodb igralcev.

Takoj po današnji igri so ljubljanski igralci odšli na kolodvor ter odpotovali v Ljubljano.

Nova zmaga naših smuketarjev, Jugoslovanska teniška reprezentanca je premagala reprezentanco Južne Afrike z 8:4.

Program ilirijanskih drsalcev

Naši drsalci so domačih in inozemskih tekmah - Udeležili se bodo tudi evropskega prvenstva v Pragi

Naši drsalci so prav marljivo izrabili dosedanje dobro sezono za sistematični trening v okviru drsalne sekcije Ilirije. Prav upravičeno trdimo, da je bila sezona dobra, saj je imela Ilirija desetih že 25 drsalnih dni. Splošni uranin je končan. Kondicija drsalcev je taka, da prehajajo sedaj na specialni trening za tekme, ki jim je potreben, da se pripravijo za nastope, ki jih čakajo.

Drsalni sport je tako lep, da se tudi naša javnost zelo zanima za njega. Zaradi tega bo tudi javnost hotela videti, kje bodo povsod nastopili naši drsalci.

24. in 25. januarja bodo startali drsalci Ilirije na mednarodnih tekmah v umetnem drsanju v Celovcu, ki jih priredi celovski Eislaufverein skupno z avstrijskim državnim prvenstvom v hitrostnem drsanju. Ilirijani bodo startali v mednarodni seniorski in juniorski tekmi v umetnem drsanju.

Tekme za prvenstvo Jugoslavije so bile prvotno nameravane za 16. in 17. t. m., torej za večerajšnje nedeljo in bi se morale vršiti v Zagrebu. Ker pa v Zagrebu nimajo za tako prireditve primerne drsališča in končno tudi zelo malo tekmovalcev, je JDS ponudil izvedbo prvenstva Iliriji. Naš vodilni klub v drsalnem sportu je to ponudbo sprejel z gotovimi prirediteli. Tekmovanje se bo vršilo 30. in 31. t. m. v Ljubljani, ob neugodnih vremenskih prilikah pa eventualno v Planici, in sicer kot mednarodno tekmovalje v umetnem drsanju. Za to tekmovalje je že zagotovljeno sodelovanje nekaterih avstrijskih drsalcev in drsalci. Državno prvenstvo se bo obenem izvedlo na ta način, da se bodo prvoplasirani Jugoslovani posebej ocejevali in bosta v seniorski kakor tudi v juniorski skupini postala prva dva državna prvaka. Oficijelne dameške državne prvenstva letos ne bo, ker v državi še ni dovolj izvežbanega naraščanja, in ker je prenehala tekmovali dosedanja prvakinja ga. Kadrnka-Reichmann.

Tehnični odbor drsalnega saveza želi nuditi tudi drsalcem izveniljubljanskih klubov priliko za posebno pripravo za državno prvenstvo in je razpisal v to svrhu poseben tečaj, ki se bo pričel 20. t. m. v Ljubljani.

Za 23. in 24. t. m. b. najavi Zagrebško klizaško društvo kraljice Marije v Zagre-

bu prvenstvo savske banovine v umetnem drsanju. Daje je pripravi Zagrebški atletski sportski klub za 21. februarja pivenstvo Zagreba v umetnem drsanju, razen tega pa oba kluba tudi nekateri prireditelne ekshibicije inozemskih in ilirijanskih drsalcev.

JDS se je odločil prijaviti dva drsalca za evropsko prvenstvo v umetnem drsanju, ki bo od 6. do 8. februarja v Pragi. Pod vodstvom inž. Bloudek trenira za to tekmo četvorica, Thuma, Schwab, ki pa je nekoliko obolel, Sernec in Biber. Do prijavnega roka 31. t. m. bo tehnični odbor JDS v Ljubljani oziroma inž. Bloudek odločil, katera dva drsalca naj prevzameta teško, a častno nalogo zastopati našo državo prvič na evropskem prvenstvu v umetnem drsanju. Po letošnjem napredku imenovane četvorice pri treningu obstoja realni izgled za časten uspeh. Ni izključeno da bo tehnični odbor zadnji teden pred tekmami v Pragi pritegnil za vodstvo treniranja inozemskega trenerja.

Gradjanski jesenski prvak

Odločilna tekma za jesensko prvenstvo med Gradjanskim in beograjsko Jugoslavijo

Večerašnja edina ligaška tekma nam je prinesla odločitev v vprašanju jesenskega prvenstva države. Za po zadnji zmagi Gradjanskega bilo naslutiti, da bo Gradjanski dosegel naslov jesenskega prvaka. Čeprav je bil njegov večerajšnji nasprotnik beograjska Jugoslavija, ki je v zadnjem času v mednarodnih nastopih dosegla precej zavidljive uspehe. Toda Gradjanski je igral na domačih tleh in zmagal. Tablica se je po tej tekmi precej izpremenila. Gradjanski je z drugega prišel na prvo mesto, drugo mesto zavzema sarajevska Slavija, na kar sledi kar štirje klubi z desetimi točkami, a različno goliferenco. Spodnji štirje klubi so ostali na svojih mestih, vendar pa morata Hašk in Concordia odigrati še eno tekmo. Tudi Gradjanski mora še nastopiti, in sicer proti BSK v Beogradu, vendar mu tudi zmaga BSK ne more več odvzeti naslova jesenskega prvaka. Tablica je sedaj take:

Pol stoletja že deluje CMD, daruimo še za pol stoletja!

gitimacijah, ločitve pa so podvržene progresivnemu obdobjem. Vse te odločbe pa veljajo le za registrirane zakone in ne upoštevajo tudi dejanskih, katerih ločitev je ostala še v naprej neomejeno možna. S temi odločili je hotela država urediti le najbolj kričeče primere zanikarnosti, večji praktični pomen pa imata predpis o obveznem zabeleženju v legitimacijah in obdobjenju ločitev, ki predstavlja neko vrsto političnega in materialnega pritiska proti lahkomiselnosti in velikemu številu ločitev.

S tem pa se sovjetska mentaliteta o rodbini ni spremenila kljub sistematični agitaciji za zaščito trdnosti zakona in rodbine. Slej ko prej rodbine ne vrednoti kot neko samostojno duhovno vrednost, temveč predvsem kot politično zadevo. S prisilnimi policijskimi in fiskalnimi ukrepi in deloma z obljubami denarnih nagrad za rodbine s številnimi otroci pa hoče vlada popraviti spolno anarhijo, ki jo je povzročila s svojo zakonodajo.

Prof. Maklecov je na kraju svoje razprave mnenja, da je kljub res žalostni sliki rodbinskega in zakonskega življenja v sodobni Rusiji razveseljivo dejstvo, da zakonodaja in propaganda, ki sta brez dvoma vplivali na rodbino in omajali njeno trdnost zlasti v velemestih, vendarle nista uničili rodbine v celoti in zlasti ne med kmečkimi prebivalstvom, kjer je rodbina pokazala veliko življenjsko snosnost in nenavadno odpornost

Tečaj v umetnem drsanju

Tehnični odbor Jugoslovanskega drsalnega saveza v Ljubljani razpisuje približno enotedenski tečaj oz. trening v umetnem drsanju, ki je predvsem namenjen tekmovalcem in tekmovalkam klubov izven Ljubljane, ki se hočejo pripraviti za državno prvenstvo v umetnem drsanju oz. medklubsko damsko tekmo, ki bodo 30. in 31. t. m. v Ljubljani. Trening se bo pričel 20. t. m. in ga bo vodil načelnik tehničnega odbora JDS inž. Bloudek. Prijavnina znaša Din 100 in se bo porabila za fond za nameravano udeležbo naših tekmovalcev na mednarodnih drsalnih tekmah. Prijavljencem bo skušal tehnični odbor na željo izposlovati ugodnosti glede prenočišča in prehrane v Ljubljani. Prijave naj se naslovijo do 20. t. m. na inž. St. Bloudka, Ljubljana, kavarna »Evropa«.

Ostale nogometne tekme

Beograd: BSK : Bask 4:2 (1:0). Prijateljska.
Dunaj: Prijateljski. Wacker : Hakoah 2:0 (1:0). Rapid : Postpost 6:1 (4:1).
Rim: Prvenstvo. Triestina : Ambrosiana 1:1. Bologna : Alessandria 4:0. Milano : Lazio 5:3. Roma : Napoli 1:0. Juventus : Bari 2:0. Fiorentina : Luchese 2:2. Novara : Sampierdarena 3:3. Genova : Torino 2:2.

Gradjanski : Jugoslavija 4:2 (1:1)

Za ligaško tekmo med Gradjanskim in beograjsko Jugoslavijo je vladalo izredno veliko zanimanje. Tekma se je vršila na igrišču Gradjanskega ter ji je prisostvovalo preko 5000 gledalcev. Gradjanski je v napeti in razburljivi igri v finalu porazil svojega nasprotnika.

V naslednjem poročilo o tekmi

Beograd, 17. januarja. AA. Srbi so prišli v Zagreb čim prej, da postavijo spomenika kralju Aleksandru I. Ujedinitelju, v njegovem rodnem mestu Cetinju. Član odbora, narodni poslanec Miloje Sokić in Nikola Zuber, predsednik cetinjske občine Jefca Spasić in direktor gimnazije na Cetinju Gjoka Grujić ter upravnik dvora polkovnik Jovan Leko po želji Nj. Vel. kraljice Marije se bodo s kiparjem Mestrovicom dogovorili o načrtu spomenika, ki ima biti gotov do konca marca. Razgovor z Mestrovicom je trajal od 11. do 13.

V 6. minuti je Zečević premetil obrambo Gradjanskega ter dosegel vodstvo za Jugoslavijo. Igra je nato valovala ob nekaterih premoči Gradjanskega s polja v polje. V 42. minuti je dobil Medarić žogo ter streljal proti levemu kotu. Prihital je Plešić in podaljšal žogo v mrežo. Gradjanski je s tem izenačil.

V drugem polčasu je Račvanović zagrešil foul. Prosti strel strelja Medarić. Žoga gre v vratnice ter se odbije v polje, vendar prihiti Brozović in pošlje žogo v mrežo. Gradjanski vodi z 2:1. V 10. minuti je Djanić postavil na 3:1 za Gradjanskega. V 21. minuti je Zečević dosegel drugi gol za Jugoslavijo. Publika je sicer reaktivirala zaradi of sidea, toda odnik je priznal doseženi gol. V 27. minuti je Brozović postavil končni rezultat 4:2 za Gradjanskega.

V drugem polčasu je prišlo do pretepa med igralci Gradjanskega in Jugoslavije, tako da je bil ves drugi polčas poln incidentov. Občinstvo je zamerilo sodniku Jordanu iz Ljubljane, da ni napravil reda.

Poslanik Karadžov pri Kjusjevanovu

Sofija, 17. januarja. t. Danes je prišel v Sofijo bolgarski poslanik na jugoslovanskem dvoru Karadžov, ki ga bo jutri sprejel predsednik vlade Kjusjevanov. V političnih krogih spravlja njegov prihod v zvezo s podpisom pogodbe o prijateljstvu med Jugoslavijo in Bolgarijo

Matineja Z. K. D.
Danes zadnjikrat!
Tudi za dijake!
Grandiozni zgodovinski film Cecil B. de Mille-a
KRIŽARSKÉ VOJNE
TOČNO OB 14.15 V ELITNEM KINU MATICI

Runcimanova misija v Ameriki

Uvod v čim tesnejše gospodarsko sodelovanje med Anglijo, Francijo in Zedinjenimi državami

London, 17. januarja. w. Kljub večerajšnjim izjavam predsednika Roosevelta, da govornice o bližnjem povabilu Veliki Britaniji in Franciji na gospodarsko konferenco ne temeljijo na dejstvih, se vzdržuje misljenje, da bo ameriško potovanje angleškega trgovinskega ministra Runcimana uvod v tesnejše angleško-francosko-ameriško gospodarsko sodelovanje. Trgovinski minister Runciman, ki bo prišel v ponedeljek v New York, bo obiskal tudi predsednika Roosevelta.

Tudi imenovanje znanega francoskega finančnega strokovnjaka Georgeja Bonnetta

za francoskega poslanika, v Washingtonu potrjuje to mnenje.

Prav tako je zbudila veliko zanimanje v Londonu vest, da bo prišel v New York tudi finančni strokovnjak in ravnatelj angleške Narodne banke sir Oton Niemeyer. Menijo, da ga bodo pritegnili k bližnjim pogajanjem kot strokovnjaka. Kakor znano, so že ob sklepu dogovora o stabilizaciji valut meseca septembra pričakovali tesnejše gospodarsko sodelovanje in deloma tudi ukinitve carinskih zaprek in kontingentnih težkih med omenjenimi tremi državami. Pričakujejo, da bodo sedaj skušali izvesti to nameravano tesno sodelovanje

Nemčija odklanja čsl. povabilo

Pariz, 17. januarja d. Londonski poročevalce agencije Havas poroča: V merodajnih angleških krogih opozarjajo, da sprejetje češkoslovaškega povabila, naj obkroži vojaški ataše angleškega poslaštva v Pragi češkoslovaška letalstva, nizekor ne pomeni, da bi v Lov' ou kakorkoli dvomili, da poročila nemškega teška niso zmotna. Nasprotno, sprejetje tega povabila kaže na stremenje, da bi se dal demantiju več-

ji poudarek. Istočasno poudarjajo v istih krogih, da nemška vlada se ni odgovorila na povabilo k sodelovanju pri preiskavi, ki jim je bilo poslano iz Prage.

Berlin, 17. januarja d. Berliner Börsenzeitung poroča:

Kakor čujemo, je nemški vojaški ataše v Pragi izjavil, da se mora iz raznih razlogov za sedaj odreči povabilu češkoslovaške vlade za obisk na češkoslovaških letališčih.

Ruždi Aras na poti v Ženevo

Sofija, 17. januarja. t. Danes je potoval skozi Sofijo na poti v Ženevo turški minister Ruždi Aras v spremstvu šefa svojega kabineta Na zelezniški postaji sta ga pozdravila predsednik vlade Kjusjevanov in jugoslovanski poslanik Juristić, s katerima se je dalje časa prirčno razgovarjal.

Maloazijski blok

Ankara, 17. januarja. AA. Turška vlada demantira vesti, po katerih se pogajanja za sklenitev pakta med Turčijo, Irakom, Iranom in Aganistanom niso obnesla, ter ugotavlja, da med navedenimi državami v tem vprašanju ni nobenega nesoglasja.

Turški listi ugotavljajo, da so neresnične nemške vesti, po katerih naj bi se bila pogajanja med Turčijo, Irakom, Irakom in Aganistanom končala brez vsakega uspeha. Iz Teherana se bo nocoj vrnila turška delegacija, ki se je tam pogajala za sklenitev turško-iranskega prijateljskega pakta.

Greiser pojde zopet v Ženevo

Ženeva, 17. januarja. b. Predsednik gdanskega senata Greiser bo navzle svoji jenski izjavi, da se nikdar več ne bo prikazal v Ženevi pred forumom Društva narodov, vendarle prisostvovali seji sveta DN, ki se začne 21. t. m. in ki ima med drugim na programu tudi gdansko vprašanje. Poročilo bo o tem vprašanju poljski zunanji minister Beck.

Zveza jugoslovensko-bolgarskih lig ustanovljena

Beograd, 17. januarja. Snovi je bil v Beogradu zaključen kongres jugoslov.-bolgarskih lig iz vse države, na katerem so bila odobrena pravila za ustanovitev zveze. Danes je bila izvoljena zvezna uprava. Predsednik je univ. prof. Vlada Mitrović iz Beograda, član pa so poleg drugih ravnatelj Raeto Pustoseleški iz Ljubljane, uradnik OUD Vojislav Simić iz Ljubljane, Vekoslav Bučar, bivši minister dr. Niko Zupančič, predsednik Zbornice za TOI Ivan Jelačin in drugi.

Sprejete resolucije ugotavljajo, da predstavlja osnove Zveze jugoslov.-bolgarskih lig v Jugoslaviji značilen napredek v velikem delu za jugoslovensko-bolgarsko zблиžanje in za medsebojno spoznavanje. Resolucije navajajo smernice, po katerih naj poslujejo združena v Jugoslaviji in Bolgariji za usvaritev čim tesnejšega prijateljstva in sige med Jugoslavijo in Bolgarijo, da bi se moge nove generacije zavedati, da je v interesu bolgarskega in jugoslovenskega naroda živeti v miru, vzajemnem zaupanju in bratskem sodelovanju.

Akademija v počastitev bolgarskih gostov

V čast zastopnikom Zveze bolgarsko-jugoslovenskih društev iz Sofije je bila danes dopoldne v veliki dvorani Kolarčeve ljudske univerze prirejena svečana akademija, h kateri se je zbralo veliko število najlit-

Beckov obisk v Bukarešti odložen

Bukarešta, 17. januarja. b. Iz zanesljivega vira se doznava, da je že za ta mesec napovedani obisk poljskega zunanjega ministra Becka preložen. Vršil se bo šele proti koncu februarja.

Spomenik kralju Aleksandru na Cetinju

Zagreb, 17. januarja. AA. Snovi so prišli v Zagreb čim prej, da postavijo spomenika kralju Aleksandru I. Ujedinitelju, v njegovem rodnem mestu Cetinju. Član odbora, narodni poslanec Miloje Sokić in Nikola Zuber, predsednik cetinjske občine Jefca Spasić in direktor gimnazije na Cetinju Gjoka Grujić ter upravnik dvora polkovnik Jovan Leko po želji Nj. Vel. kraljice Marije se bodo s kiparjem Mestrovicom dogovorili o načrtu spomenika, ki ima biti gotov do konca marca. Razgovor z Mestrovicom je trajal od 11. do 13.

Objave

Zanimiv literaren dogodek se nam obeta z recitacijskim večerom, ki ga prireda štirje predstavniki sodobne slovenske proze pod okriljem Društva absolventov trgovskih šol v sredo ob 20. v dvorani Delavske borbnice. Odlomke iz svojih del bodo čitali pisatelji Jože Kranjc, Bogomir Magajna, Ludvik Mrzel in Tone Seliskar. Ker Ljubljana že dolgo ni doživela podobne literarne prireditve, bo večer štirih mladih književnikov, ki je mimo članstva Društva absolventov dostopen tudi najširši javnosti, brez dvoma deležen živahnega zanimanja med občinstvom.

Društvo »Tabore« v Ljubljani. Danes nam domestna pevka vaja. Vsi in točno.

nejše beograjske publike. Med številnimi odličniki je akademiji prisostvoval tudi Nj. Sv. patrijarh Varnava. Svečano akademijo je otvoril upokojeni pomočnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Borivoj Djuričić kot podpredsednik Jugoslovensko-bolgarske lige, ker je bil predsednik lige vseuč. profesor Vlada Mitrović odsoten.

Akademija v počastitev bolgarskih gostov

Pred otvoritvijo je pevsko društvo »Mokranjac« zapelo bolgarsko in jugoslovensko himno. Po pozdravu g. Djuričića je govoril bivši bolgarski polnomočni minister na našem dvoru g. Dimo Kazasov, nato pa književnik g. Niko Bartulović. Razen njih so govorili še bivši bolgarski minister gg. Nikola Zaharijev, apelacijski sodnik Dušan Janković, zastopnik Jugoslovensko-bolgarske lige Bučar iz Ljubljane in zastopnik plovdivskega Bolgarsko-jugoslovenskega društva odvetnik Nikola Balotov. Vsi govorniki so naglašali, da vlada obče razpoloženje za trajno prijateljstvo med obema bratskima državama. Posebej so opozorili na delovanje bolgarske in jugoslovenske pravoslavne cerkve za zблиžanje jugoslovenskega in bolgarskega naroda. Občinstvo je patriarhu Varnavi priredilo ponovne burne ovacije.

Domačija je zgorela

V zadnjem trenutku so iz plamenov rešili bolnika in slepca

Ptuj, 17. januarja. V četrtek pozno popoldne je v gospodarskem posloju posestnika Martina Mahoriča v Skofcah nastal požar, ki se je razširil tudi na hišo, krito s slamo Lastnik je ležal bolan v postelji in je z grozo opazil, da mu grozi smrt v plamenih. V majhni sobi iste hiše pa je ležal slep občinski ubožec. Hišna gospodinja je v vsej naglici sklicala sosede, ki so po velikem trudu v zad-

njem trenutku rešili iz goreče hiše lastnika in ubožca. Na pomoč je prišla gasilska četa iz Ptujca. Ker pa ni bilo na razpolago vode, se ni dalo nič več rešiti. Orožniki, ki so prišli na kraj požara, so zashlali več oseb, vendar pa je vzrok požara ostal še nepojasnjen. Splošno se domneva, da je ogenj podtaknila hudobna roka.

Teden dni filma

Dva dobra filma dobimo v Ljubljano

Milostljiva v kopeli — prizor iz »Dvornega koncerta« (Martha Eggerth in Inge von Kusserow)

Dva filma, ki bosta gotovo deležna velikega zanimanja občinstva, dobimo v Ljubljano. Sta to »Kreutzerjeva sonata« po istoimenski noveli Leva Tolstega in »Dvorni koncert«, ena izmed najprijetnejših iger letošnje gledališke sezone v nemških mestih.

Pri »Kreutzerjevi sonati« so se režiser in vsi nastopajoči do skrajne meje potrudili, da ne bi storili sile slovečemu delu Leva Tolstega. Za vsako gesto, za vsak gib je slovesno pisal filmski kritik, ki je gledal snemanje. Veit Harlan, režiser te filmane novole, ni prejel popustil, dokler niso bili izbrani zadnje kreacijske možnosti. V filmu nastopata med glavnimi vlogarji ljubljana kinematografskega občinstva Albrecht Schoenhals in Lil Dagover, oba odlična umetnika.

»Dvorni koncert«, filman po gledališki igri »Mali dvorni koncert«, vendar izpopolnjen in poglobljen, je tako po svoji vsebini kakor glasbi zelo prijetno delo. V glavnih vlogah nastopata Martha Eggerth kot pevka in Johannes Heesters kot mladi oficir.

Johannes Heesters igra v »Dvornem koncertu« podporočnika Arnega

Filmski drobci

V kratkem bodo začeli v Berlinu delati nov film »Madame Bovary«, v njem bo imela glavno vlogo slavna igralka Pola Negri.

Po znani drami Gabriele Zapolske izdelujejo film »Varšavska utrdba«. Pred nekaj dnevi je zapustil Richard Eichberg s petnajstimi osebami Nemčijo, da bo začel delati v februarju in marcu v Indiji znamenje posnetke za dva nova filma »Tiger iz Ešnapurja« in »Indijski nagrobnik«. Scenarija za oba filma je napisala Thea von Harbou. V obeh filmih bo imela glavno žensko vlogo Kitti Jantzen. Ateljejske posnetke bodo napravili poleti v Berlinu.

Slavni roman Hermana Sudermanna »Mačja brva«, ki ga imamo že v slovenski in ki je bil že dvakrat posnet v dobi nemega filma, bodo zdaj izdelali v Berlinu kot tonfilm.

V Berlinu delajo kriminalni film »Dama v sivem«. Glavno vlogo je dobila Truda Marlenova.

Lida Baarova je prevzela glavno vlogo v filmu »Odlodina pričak«.

V filmu »Ljubezben na čudnih poteh« bodo igrali Karl Ludwig Diehl, Olga Čehova in Karin Hardt.

Že dva meseca potuje John Ford, znani režiser, po Južnem morju in išče primeren otok za svoj naslednji film »Orkan«.

Stroški za ta film so prečunani na 2 milijona dolarjev.

Gary Cooper je zapustil družbo Paramount in se vrnil k Samuelu Goldwynu, pri katerem je napravil že pred enajstimi leti prve kovbojske filme. Zdjaj bo igral glavno vlogo v filmu »Doživljaji Marca Polca«, ki ga bo izdala produkcija Samuela Goldwyna in Douglasa Fairbanka. Znameniti posnetki na Kitajskem so že narejeni.

Merle Oberon in Brian Aherne imata glavno vlogo v filmu »Beloved Enemy«, ki obravnava irske boje za svobodo. Film bo v kratkem dogotovljen.

Pred kratkim je prišla v London slovita francoška igralka Annabella. Tam bo igrala glavno vlogo v filmu »Pod rdečo obleko« in obravnava dogodka iz življenja kardinala Richelieuja. Njen partner bo Conrad Veidt.

V režiji Raoula Walsh igra Douglas Fairbanks mlajši in Valerija Hobsonova glavni vlogi v filmu »Za vse večne čase«.

Pred nekaj dnevi so začeli delati v Pragi prve posnetke za film »Vzrok ločitve«.

Glavni vlogi v nemški verziji igra Pavel Hörbiger in Anny Ondra. Režijo vodi nekdanji Ondrin mož Karl Lamac.

Luis Trenker je dokončal zunanje posnetke za svoj film »Condottiere«, ki se odigrava v Italiji. Pred nekaj dnevi se je vrnil v Berlin. Razen njega nastopajo v filmu sami manj znani igralci in igralki.

Žena v sodobnem svetu

Kako je z ženskim delom

42 poročila centralne komisije za delo pri MZS posnemamo nekatere najvažnejše podatke o stanju delovne žene po vsem svetu. Poročila je bilo sestavljeno na podlagi odgovorov posameznih nacionalnih ženskih zvez na vprašanja centra.

L. 1934 je bila na kongresu v Parizu soglasno sprejeta resolucija, ki zahteva postavitve inspektorice dela pri podjetjih, ki zaposluje ženske. Večina držav tega še ni priznala, nekatere pa uvajajo to službo. Madžarska je imenovala prvo inspektorico, Rumunija drugo. Na Novem Zelandu je število inspektorice naraslo, odkar je obvezno, da so delovni člani strokovnih organizacij. Po nekaj inspektorice so imenovali v Kanadi, pokrajini Manitob, Ontariju, Novi Škotski. V Grčiji so zaenkrat šele preglednice, podrejene moškim inspektorjem. Vsa poročila ložijo, da je stanje inspektorice precej nesigurno in da so po večini slabše plačane od moških.

Na pariškem kongresu je bil sprejet načrt, da se skuša s filmskimi predstavami vzgojiti mladino k razumevanju in pravemu pojmovanju dela. Do zdaj v tem smislu ni bilo mnogo storjenega. V nekaterih državah so vrtili filme Safety First (Predvsem varnost); tako pri socialnem inštitutu v Varšavi in v krajih rumunske petrolejske industrije. V avstrijskih solah gleda mladina filme o prednostih in neugodnostih raznih poklicev; isto so predvajali Ford in druge veleindustrije v svojih industrijskih centrih.

Vse resolucije pariškega kongresa so zahtevale popolno izenačenje žensk s moškimi, enako plačo za enako delo, svobodo dela za poročene žene. Ta vprašanja so bila prav v letih najbolj pereča, saj so bila to leta splošne gospodarske depresije in brezposelnosti. Po poročilih iz raznih držav je zdaj stanje nekoliko ugodnejše kakor je bilo leta 1934, povojno pa še daleč ni. Tako zaznamujemo delno izboljšanje, to je padec brezposelnosti, v Kanadi, Švedski, Vel. Britaniji, Danski, Švici, Avstriji, Finski, Češkoslovaški, Jugoslaviji, Poljski, Rumuniji, Novem Zelandu, Južni Afriki, Chileju, Peruju, V Norveški je

brezposelnost resneja le v nekaterih sezonskih strokah; istotako v Litvi.

Iz Poljske poročajo, da narašča brezposelnost pri mladih ljudeh. Prav tako na Nizozemskem in v Indiji, zlasti v krajih tekstilne industrije.

Manj ugoden je napredek v trgovinskih in obrtnih poklicih. Nekoliko izboljšanja kažejo sicer Švedska, Danska, Madžarska in Novi Zeland, nasprotno pa poročila iz Švice in Jugoslavije ložijo o naraščanju brezposelnosti v teh poklicih.

Položaj intelektualk je v splošnem še slabši od položaja ročnih delavk. Poročila govore o intelektualkah brez služb v Kanadi, Švedski, Grčiji in Rumuniji. Položaj se izboljšuje v Vel. Britaniji in delno v Švici. V splošnem so tudi tu žene na slabšem kakor moške. Kadar gre za redukcije (tako je n. pr. Avstrija pri reorganizaciji bank odpuščala predvsem ženske), zmanjšanje plač in podobno, so zadele predvsem ženske. Nasprotno pa je v Indiji vedno večje povpraševanje po ženskih močeh za intelektualne poklice in se zdi, da so celo boljše plačane od moških.

Posebno poglavje je rastoča brezposelnost starejših žensk. Po statistiki iz Anglije iz leta 1935 je 39% registriranih brezposelnih žensk nad 55 let starih. Podobno je v Kanadi, Zedinjenih državah, Avstriji, Švedski, Norveški, Južni Afriki, Portugalski in Švici (dve tretjini brezposelnih žensk je nad 50 let starih; med njimi je največ gospodinjskih pomočnic). Iz Danske poročajo o težkočah pri nekaterih industrijskih panogah. Starejše ženske ubija zlasti monotono delo. Na Češkoslovaškem ni običajno, da bi zaradi starosti odpuščali delavce, če pa enkrat starejši delavec vendar izgubi službo, potem je ne more dobiti nazaj. V nekaterih državah nasprotno cenijo izkušnost starejših delavcev. Tako na Nizozemskem. V državah vzhodne Evrope zaenkrat problem zaposlitve starejših žensk še ne dela posebnih težkoč. Litvanke pa poročajo, da zaradi klime ostajajo dolgo mlade.

Iz celotnega gospodarskega položaja in iz tendence posameznih vlad je razvidno, da bo

do skušali žensko delo čim bolj omejit. V Indiji so izključili ženske od dela v rudnikih. Kanada jim je prepovedala zaposlitev v orentskih tajnah, Novi Zeland pa v delikatesnih trgovinah.

Od vseh najhujši je pa položaj poročene ženske. Mnenja o pravici poročene žene na službo so zelo deljena. Tako so norveške strokovne organizacije sprejele resolucijo, ki odklanja zaposlitev poročene žene, če je mož v službi. Slično so se izrekle celo nekatere ženske organizacije na Nizozemskem. Na Poljskem so to storili intelektualni delavci. V Južni Afriki ni med profesoriciami, učiteljicami in vzgojiteljicami nobene poročene ženske več. Za avstrijske državne uradnice velja celbat. V Jugoslaviji so reducirali plače poročenim državnim uradnicam.

Edini deželi, kjer prevladujejo še liberalnejši pojmi sta Indija, kjer je večina žensk v službah poročenih in Švedska, kjer so oblastva zaradi padca rojstev interesirana na tem, da žene čim bolj preskrbe.

Prizadevanja žensk, da dobe za enako delo enako plačilo, niso do zdaj imela posebnih uspehov. Iz Danske poročajo, da je tam ženska zaposlena v tobačnih tovarnah, popolnoma izenačena z moškom. Isto je pri nekaterih industrijskih panogah v Indiji. Na splošno pa je žensko delo povsod manj plačano, predvsem seveda v vrstah ročnih delavk, pa tudi med intelektualnimi poklici. Državne uradnice so načelno plačane enako kakor uradniki.

Nepravilnost se kaže predvsem še v neenakomernem napredovanju moškega in ženske v službi. Tako v Rumuniji ženske ne dosežejo višjih služb. V Jugoslaviji se je stanje v zadnjem času še poslabšalo in se povsod pozna tendenca izgnati ženske iz vodilnih mest. Švedinjam je zlasti v trgovinskih službah težavno priti na vodilna mesta. Na Finskem dajejo sicer ženskam iste plače in jih ne odpuščajo iz služb, omejujejo pa dekleta v obrti. Posebno so v tem oziru prizadele Grkinje.

Naravno je, da je napredujoče poslabšanje ženskega položaja izzvalo oster odpor pri zavednih ženskah. Na Nizozemskem je 6 ženskih organizacij ustanovilo semipermanentno komisijo v obrambo pravic žensk od dela. Slični pokretji so na Danskem, v Švici, Norveški, Češkoslovaški.

Treba pa je čisto konkretne pomoči brezposelnim ženskam. Nekatero nacionalne ženske zveze delajo tu v sponozumu s svojimi vladami, tako Kanada, Nizozemska, Norveška, Avstrija, Rumunija, Poljska. Ponekod organizirajo posebne tečaje, posebna delovna taborišča, tako v Irski, Poljski, Indiji. Tja sprejemajo predvsem dekleta, da se priučijo poljskemu delu. Drugod spet so začeli delati na strokovnem preobnavljanju žensk. V Angliji so ženska društva organizirala posebne kurse za gospodinjsko izobrazbo industrijskih delavk, ki so ostale brez posla. Tako so prišle kot gospodinjske pomočnice do kruha.

Ministrstvo za delo je ustanovilo centralno komisijo za žensko delo in zaposlitev. Na tečajih, ki trajajo od 3 do 5 mesecev, se kandidke za prav male stroške lahko nauče pisarniških in gospodinjskih poslov, negedojentov, pomoči pri porodih in slinčnih stvari. V te tečaje sprejemajo brezposelne ženske, ki nimajo upa, da bi se zaposlile v svoji prejšnji stroki, niti sredstev, da bi se same čemu novemu priučile.

Posebno važno je tu prizadevanje Overthly Association (Društva za preko 30 let stare), ki dela v tesni zvezi z zgoraj omenjeno državno komisijo in s sekcijo borze dela, ker se ta peča predvsem s problemom nezaposlene ženske srednje starosti. To društvo posreduje nove službe. Delo se vrši čisto sistematično po klubih. Društvo skrbi tudi za zdravje brezposelnih žensk in se bori proti obupu in apatiji, v katero prav lahko zapadejo.

Tudi druge države so spoznale važnost strokovnega preobnavljanja žensk. Danska vlada je priredila brezplačne petmesečne tečaje pod pogojem, da udeleženke potem sprejmejo službe gospodinjskih pomočnic. V Švici skrbe za to, da brezposelno delavko premešče v drug kraj, kjer bo lahko dobila službo svoje stroke ali pa kakšno drugo slično delo. Ženske organizacije potem skrbe za zaposlitev in eksistenco take delavke, ki je menjala kraj službovanja. Ponekod so osnovane ogrevalnice, kjer lahko brezposelne ženske dobe vsaj stroho in tudi kakšen priložnostni zaslužek. Drugod zopet prirejujejo specialne tehnične kurse, kjer se ženske izpopolnjujejo v svojih lastnih strokah in tako pozneje dosežejo višje kvalificirana mesta. Podobne dopolnilne tečaje imajo nekateri tehnični kolegijski in Južni Afriki. V rudniških krajih pomagajo tako vdovam rudarjev, da se priučijo šivanju ali čemu drugemu. Finska je uvedla podobne mere za brezposelne intelektualke.

Vzporedno s praktičnim delom gresta teoretični pouk in izobrazba žene v splošnih predvsem gospodarskih vprašanjih. Iz Amerike poročajo, da se kaže med ženskami velika aktivnost v številnih ženskih institutih študirajo ženske zakone, ki se tičejo njih in splošnih vprašanj. Ponekod imajo o tem stalna predavanja v radiu. Drugod spet organizirajo predavanja, javna zborovanja in diskusije. Mnogo delajo na tem na Danskem, v Švici, kjer sega propagandna čelo v najbolj oddaljene vasi, na Češkoslovaškem, kjer delo o predvsem publicistično, v Rumuniji, Poljski in drugje.

Skoda, da nimajo podatkov o položaju in delu žene tudi iz obeh fašističnih držav, Italije in Nemčije, ki sta po svoji ideologiji prisojili ženskam tako omejen in drugoljen položaj.

Celotna slika poročila kaže, kako velike so težkoče, kako majhen je doslej napredek in kako je dela, ki brosteja. Dobre volje pač ne manjka, samo zdraviti je treba s pravega konca.

Lansko leto je objavila skoraj izključno dela v ljubljanskem klubu organiziranih amaterjev, prva številka novega letnika pa objavlja tudi slovensko delo »Galerija« Karla Kocjančiča. »Galerija« ima poleg 20 umetniških prilog vsak mesec po dva eseja priznanih fotografskih pisateljev, razen tega vsakovrstne članke s področja fotografije tehnike in drugo gradivo. Jugoslovenski amaterji so priključeni, kakor češki, poljski in drugi, nemški, izdaji, ki izhaja na Dunaju, za slovenske amaterje pa še posebej zanima holandska izdaja, ki pogostoma objavlja njihove prispevke.

Posvetovalnica

P. C. — K.: S trmastimi ljudmi je pač Seveda so še mnogi drugi postopki razen tistih, ki smo jih navedli v zadnji številki za ojačevanje in slabljenje negativov, toda navedli smo tiste, ki jamčijo za najboljši uspeh, ne da bi ogražali originala. Če pa hočete na vsak način delati poskuse z različnimi kemikalijami, vam sporočamo dva recepta, še najbolj zanesljiva. Za slabljenje kontrastnih negativov: Dobro izprani negativ položite (pri dnevni svetlobi) v raztopino iz 1000 ccm vode, 40 g rdeče krvoločne soli in 20 g kalijevega bromida. V tej tekočini negativ zbledi in sicer ga zbledite toliko časa, dokler so najsvetlejši deli negativa od zadnje strani videti še mlečno beli. Negativ nato krepko oplaknite in ga razvijte ponovno v mehkem razvijalcu. Sledi fiksiranje v kislem fiksirju, izpiranje, sušenje, kakor običajno. Vse procedure pri dnevni svetlobi. Če je na novo razviti negativ še vedno predr, ga zbledite še enkrat in razvijte še bolj mehko. — Za ojačenje plehkkih negativov: Položite v raztopino 100 ccm vode, 1 g kalijevega bikromata, 5 kapelj čiste solne kisline. Po 30 ali 40 sekundah negativ dobro izperite ali pa izčistite v razredčenem kislem sulfinitnem lugu. Ko ste dobro izprali, razvijte negativ ponovno v razvijalcu brez bromkalija, dokler ni videti z zadnje strani črn. Ponovno in dobro izperite, posušite. Če je negativ sedaj še vedno premehek, proceduro lahko ponovite. Bledenje v raztopini kalijevega bikromata pri elabi, ponovno razvijte pri normalni dnevni svetlobi.

S. C. — C.: Lepila za filme bi bila res lahko cenejša. Dosti manj vas bo stalo, če si jih pripravite sami. Je zelo preprosto. Navadni (gorljivi) filmi se lepijo z amilacetatom ali zaponakom, ali pa z mešanico brezvodne octove kisline (acidum aceticum glaciale, Eisessig) in zaponlaka. Za »negorljiv« (ozke) filme uporabljamo mešanico iz enakih delov brezvodne octove kisline in octovega etra. Da je treba želatinsko plast odstrgati s konca filma, preden oba konca zlepite, vam bo menda znano? In menda tudi to, da se lahko spremenite v živo plamenico, če delate s temi snovmi v bližini ognja ali pa si med delom prižgete cigareto?

R. B. — B.: Za lepljenje razbite steklene posode je mnogo pripomočkov. Poskusite lepilo iz 16 delov kalijevega vodnega stekla, ki mu dobro primešate 3 dele kazeina.

I. K. — L.: Motnice (medlice) so pri steklarju tako poceni, da je škoda časa, ki bi ga izgubili z njimi. Če si pa hočete pripraviti zelo drobnozrnatno šipo, vzemite navadno fotografsko ploščo primerne velikosti, jo osvetlite kratko in slabi svetlobi, tako da se bo pokazal po razviti le lahek, siv osen. Nato fiksirate, izperite, izbledite v 50stotni raztopini živosrebrnega klorida, izperite ponovno, posušite. Še preprostejši potopek je ta, da vzamete malo občutljivo (reprodukcijsko ali dia pozitivno) ploščo, jo osvetlite 2 do 3 minute na soncu in potem samo izfiksirate, operete, posušite. Ne bo škodilo, če takšno motnico zlakirate.

FOTOAMATER

Z zamaški

je fotografija težavna. Plutovinast je kma lu pokvarijo, ne zapirajo dobro in jih mnoge raztopine sploh ne prenesejo. Gurmasli so boljše, toda isto tako niso uporabne za vsako kemikalijo. Najboljši so vendarle stekleni zamaški, le redke so snovi, ki jih lahko napadejo, v amaterjevi temnici takšnih snovi ni. S steklenimi zamaški pa je spet ta težava, da se radi sprimejo z vratom steklenice in jih je potem čes' skoraj nemogoče brez škode izveči. Vsa ta težava pa odpada, če steklen zamašek pred uporabo nalahko namažemo z — valzelino.

Lov za drobnim zrnom

je ena največjih mod v današnji fotografiji. Zavoljo drobnega zrna sestavljajo vsak trenutek nove razvijalce, zavoljo drobnega zrna si izmisljajo nove postopke, nove vrste papirjev, nove trike ki maršikaterga amaterja pripravijo do tega, da polaga preveč važnosti na tehnično plat fotografije, pa za zanemari idejno, duševno. In vendar je ta stvar bolj preprosta, nego si mislino. Odkrilo vprašanje: Ali te zrna srloh pri vsaki sliki mot? Moderna emulzije ga imajo že po naravi tako drobnega in vrhu tega tako enakomerno razdeljenega da je slike pogostoma bolj v korist nego v škodo. Seveda ne boš delal na to, da bi ga s pomočjo kakšnega ranidnega razvijalca, kakšen je na pr. metol-hidrokion, še bolj povečal in ga razdelil v neenakomerne slivke, ki bi sliki potem tresle čenrav bodo znaš strokovnjaki tudi z metol-hidrokionom dosežejo dobre uspehe). Tudi ne boš razvil predlogo, »do dna« in povečaval prejem na trd papir s profekcijsko žarnico skozi kondenzator. Izvedeno imajo zelo preproste pripomočke, da dosežejo slike brez zrna ob skrajnih povečavah (celo 30- do 40-kratnih), ne da bi se enaki posebno za novim odkriti: Svoje nekaj presvetljene negativne razvijajo s kakšnim kol normalnim izenačevalcem na povsino, a tako da imajo vso snov in da niso prenele! Povečujete s komer zorskim ana ratam (ker daje mnogo več svetlobe), toda z onalno ali matirano žarnico uporabljate normalne ali mehke napirje, po možnosti z nekaj hranavo površino. In če neustrezno zrna potem še moti, izvršijo povečavo tako, da osvetlijo papir med dolim celotne ekspozicije z drobnim mrežastim dostavnikom na objektivu ali s kakšno drugo mehčalno pripravo slika prevdno tako da se ohrani ostrina slike in da se senčni deli ne začnejo prelivati v svetle, kar utegne napraviti nenaravno sliko. To je vsa skrivnost največjih, dovsenih povečav brez zrna iz najmanjših formatov. Ali je mogoče kaj enostavnejšega?

Iz amaterskega gibanja

Fotoklub Ljubljana je odposlal svojemu prijatelju A. J. van Gelderju, uredniku holandske izdaje »Galerije«, krasno mapo s petdesetimi deli svojih članov. Krožila bo kakšnega pol leta med holandskimi amaterskimi klubi, ki jih je že lanska pošiljka slovenskih fotografskih del tako navdušila, da so se izrecno priporočili na novo, podobno pošiljko. Ljubljanski klub pripravlja sedaj potovalne mape še za druge države.

FILATELIJA

Nove znamke

Kolumbija: Tu sta izšli dve manjši seriji in sicer prva za četrte olimpijske igre, ki so ta mesec v Manizasesu, in za državno in državno razstavo, ki se vrši ob istem času v Barranquilli. Olimpijska serija obsega tri vrednote po 3 c. 10 c ter po 1 peso. Na njih so slike nogometna, metalca diska in tekača. Izšle so v nakladi po 300.000. 75.000 in 15.000. Tudi druga serija obsega samo tri znamke, z različnimi slikami. Njihova nominalna znaša 5, 15 in 5 centov, naklada pa 400.000, 250.000 in 25.000.

Kuba: Za stoletno rojstva znanega kubanskega generala Gomeza je izšlo osem spominskih znamk in sicer 5 frankovnih po 1, 2, 4, 5, 8, in 10 centov ter dve letalski po 5 in 10 centov.

Danska: V juniju prihodnjega leta bo prišla posebna serija znamk za 25-letnico kronanja kralja Kristiana X.

Španija: V Španiji je izšlo za časa revolucije večje število znamk, ki so jih izdali uporniki. Za enkrat lahko registriramo naslednje: Znamke po 1, 2, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50 in 60 centov so dobile pretisk »VIVA ESPANA!« v dveh vrstah. Isti pretisk ima tudi expresna znamka po 20 centov. — Iste znamke so dobile tudi poseben pretisk + 5 cts. Dosti znamk je izšlo z obrnjenim pretiskom. Ti dve seriji sta bili pretisnjeni v Orenseju in sta določeni za severne španske province, kolikor jih imajo uporniki v oblasti. — V Pampeluni je izšla druga serija s pretiskom »Navarra 1936« in spodaj prav tako »VIVA ESPANA!« Serija ima 5 vrednot in sicer po 1, 2, 5, 15, in 30 centimov. Pretisk je povsod črn, samo pri znamki za 5 centimov je rdeč. Naklada je bila malenkostna in sicer pri znamki za 1 centimo 1.000 pri znamki za 2 centima po 600, pri ostali pa samo po 300.

Vse kaže, da so bile znamke bolj ali manj spekulativne, ker dobimo pri tej malenkostni nakladi še obilo nepravilnih in obrnjenih pretiskov.

Francija: Prihodnje leto bo v Nici velik kongres rotarjev. Za to priložnost namerna francoska pošta izdala posebne znamke.

Grčija: V kratkem bodo izšle 4 vrednote s sliko kralja Jurija II. in sicer temnozeleno po 1 drahmo, svetlovišnjevo po 3 drahme, temnovišnjevo po 8 drahmem in temnozeleno po 100 drahmem.

Novi Zeland: Za novo razstavo trgovske zbornice je izšlo 5 znamk. Zelena po 1/2 pennyja kaže prevažanje volne, rdeča po 1 penny mlekarsko industrijo, višnjeva po 2/4 penny vzrejanje ovac, vijoličasta po 4 pennyje izvoz sadja, rjavordeča po 5 pennyjev pa prevažanje z ladjo.

Portugalska: Za obletnico, kar je postala Portugalska kolonialna veselisa, bodo izšle v kratkem posebne znamke s slikami starih portugalskih brodarjev, ki so pridobili te državi obsežne kolonije.

Češka: Lani so izšle dobrodelne znamke po 50 vinarjev, ter 1 in 2 kroni. Prodajale so se za dvojno nominalno, izdanih pa je bilo 4 milijone serij. Od tega so jih prodali 2 milijona 700 tisoč, ostale pa so nedavno komisijonalno sežgali.

San Marino: Portovna znamka iz leta 1925 po 30 centesimov je dobila pretisk »LIRE 1«.

Lichtenstein: Za posvetitev poštnega muzeja je izšel poseben blok v velikosti 16,5x 12 centimetrom. Na bloku sta dve znamki po 20 c. in 2 po 30 c. Blok je brez zobeč. Prodajal se je po 2 franka.

Kostarika: Izšla je posebna znamka za povratne pošiljke brez napisa vrednosti. Znamka je v rdeči barvi, zobčana ali pa nezobčana.